

KELAM VE RUH

Klemet İ. Preus

*İsa "Benim sözlerim ruhtur, yaşamdır" diyor.
Kutsal Ruh kilisede nasıl çalışıyor?*

GDK YAYIN NO: 89
KİTAP: **Kelam ve Ruh**
YAZAR: **Klemet İ. Preus**
TÜRKÇESİ: **Nur Nirven**

İstanbul Luteryen Kilisesi'nin
'Yol, Gerçek, Yaşam' dizisi: 1
www.luteryenkilisesi.org
info@luteryenkilisesi.org

Originally published in the U.S.A.
Under the title The Fire and the Staff, Chapter 3 "The Fire Spreads" Copyright (c) 2004 Concordia Publishing House
3558 S. Jefferson, St. Louis, Missouri 63118

The translation and publishing of this book has been made by the Lutheran Heritage Foundation. All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of the Lutheran Heritage Foundation.

Lutheran Heritage Foundation
51474 Romeo Plank Road Macomb, Michigan 48042 USA
www.LHFmissions.org

Turkish 1st edition printed August 2009 1,000 copies

ISBN: 978-605-5739-0....

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sertifika No: 0807-34-008914

Gerçeğe Doğru Kitapları
Davutpaşa Cad. Kazım Dinçol San. Sit.
No: 81/89 Topkapı, İstanbul - Türkiye
Tel: (0212) 567 13 89 Fax: (0212) 567 73 13
E-mail: ikaratas@turk.net / www.gercegedogru.net

Baskı: Anadolu Ofset – Tel: (0212) 567 13 89
Davutpaşa Cad. Kazım Dinçol San. Sit.
No: 81/89 Topkapı, İstanbul

1. Baskı: Ağustos 2009

İÇİNDEKİLER

KELAM VE RUH	5
KÖY, KUYU VE SU	9
KELAM İLE RUH BERABERDİR	12
BAŞKA HIÇ KİMSEDE KURTULUŞ YOKTUR	15
SAKRAMENTLER	17
RAHİPLİK GÖREVİ	35
RUH İLE KELAM BERABERDİR	43
ÜÇ İYİ SORU	44
CALVIN’CİLİK	61
“BİZİM İÇİN” VE “BİZDE”	65
SONUÇ	66

KELAM VE RUH

Bir süre önce yaşlı bir çift kiliseme geldi ve Ruh'un cemaatimizde gerçekten etkin olduğunu söyleyebildiğini belirtti. Onlara bunu nasıl anladıklarını sorduğumda şöyle yanıt verdiler: “Çok basit. İnsanların yüzlerindeki sevinçli bakışlardan anlıyoruz.” Bir süre sonra, kilisemize birkaç kez gelen genç bir adamı ziyaret ettim ve kilisemiz hakkında ne düşündüğünü sordum. “Peder bey, gücendirmek istemiyorum; ama Ruh'un kilisenizde gerçekten yaşadığı izlenimini edinmedim” dedi. Yine bunu nasıl söyleyebildiğini sorduğumda, “Ruh'un gerçekten yaşadığı bir kilisede olması gereken sevinç yok gibi” cevabını verdi.

Kilisede Ruh'un diri ve etkin olup olmadığı nasıl anlaşılır? Bu sorunun cevabı son derece basittir. Mesih'te bağışlanmaktan söz edilen her yerde Kutsal Ruh etkindir. Kutsal Ruh'un varlığı her zaman, sadece Mesih hakkındaki Kelam aracılığıyla anlaşılır.

Teolojinin iki yöntemi vardır. İkisi de doğrudur. Birincisi, Kutsal Kitap'ın ne dediğine bakmaktır. Ruh'un bize ancak Kelam aracılığıyla geldiğini göstermek için aşağıda birkaç ayet yer almaktadır. Teolojinin diğer yöntemi ise, belli bir öğretinin "aklanmış sayılma" öğretisiyle ne kadar bağlantılı olduğunu sorgulamaktır. Kutsal Ruh'un sadece Kelam aracılığıyla çalıştığı iddiası, Kutsal Kitap'taki aklanmış sayılma öğretisiyle nasıl ilişkilendirilir?¹

Arkadaşım Martin Franzmann, birkaç ilahi yazmıştır. Bu ilahilerden birinde şu dizeler vardır:

---

¹ Teologlar, "iman analogisi" ifadesini kullanırlar. Bu, Müjde'deki bütün yazıların, bizim için ölen Mesih İsa'yı gösterdiği anlamına gelir. Mesih İsa, feda ettiği hayatı ve bizim için ölmesi, Kutsal Kitap'ta birliği sağlayan temel öğretilerdir.

*Ey Allah, Senin kudretli Kelam'ın
Bizleri şanlı kutsallığınla donatır
Ve böylece bizim doğru sayıldığımızı
ilan eder.*²

Bu kısa ifadede bize Ruh, Allah'ın Kelam'ı ve Mesih'te aklanmış sayılma arasındaki ilişki hakkında bilmemiz gereken her şey bildirilmektedir.

Şu teolojik düşünce yolunu izleyin:

1. Mesih İsa'nın ölümü, dünyanın *suçlu olduğu halde masum sayıldığını* bildirmektedir. Bu, bizim aklanmış sayıldığımızın fermanıdır.
2. Çarmıh mesajında, bizim hakkımızda verilen bu lütufkâr karar bildirilmektedir. (Martin Franzmann, "Senin kudretli Kelam'ın doğru sayıldığımızı ilan eder" dediğinde bunu kastetmiştir.)
3. Ruh, çarmıh mesajını kullanarak Mesih İsa'ya tanıklık eder (Yu. 15:26) ve böylece aklanmış sayılırız.

"Senin kudretli Kelam'ın bizim doğru sayıldığımızı ilan eder" demenin başka yol-

---

² LCMS, *Lutheran Worship*, St. Louis: Concordia: 1982, s. 328:3.

ları, “Senin kudretli Kelam’ın bizi temize çıkarır”, “Senin kudretli Kelam’ın bizi bağışlar”, “Senin kudretli Kelam’ın suçlu sayılmadığımızı bildirir”, “Senin kudretli Kelam’ın bizi kurtarır” ya da “Senin kudretli Kelam’ın masum sayıldığımızı bildirir” ifadeleridir. Aynı şey çok farklı tarzlarda söylenebilir. Müjde’deki Kelam aracılığıyla Kutsal Ruh, Mesih İsa’nın ölümünün sonucunu yaşamımıza uygulamaktadır.

İnsanın, Mesih hakkındaki Kelam’dan başka bir şey aracılığıyla kurtulabildiğini söyleyen kişi, o insanın Mesih olmaksızın kurtulabileceğini söylemiş olur. Allah, Mesih’siz aklanmış sayılmadığımızı söylediği gibi, Mesih hakkındaki Müjde’nin dışında da aklanmış sayılmadığımızı belirtir. Martin Franzmann’ın, ilahisinde neden böyle alışılmadık kelimeler kullandığı merak edilebilir. Bu soruya o, “Bir ilahi neden kolay olmalı? Kolay olması gerektiğini kim söyledi?” yanıtını vermiştir.³

---

³ Brinkley Richard N., *Thy Strong Word: The Enduring Legacy of Martin Franzmann*, St. Louise: Concordia, 1991, s. 35.

KÖY, KUYU VE SU

Bir zamanlar iki dağın arasındaki bir ovaya gömülmüş küçük, güzel bir köy vardı. Köyün ortasında bir kuyu bulunuyordu. Kuyu, köyde yaşayan herkese su sağlıyordu. Kuyudan her gün çekilen serin, temiz, taze suyu içmek için dünyanın her yerinden insanlar geliyordu. Çok sayıda insan köyde kalıyor, burada ev yapıyordu. Bu suyu seviyorlardı.

Kuyu, köy halkına yetiyordu. Bu dağ köyünün parke taşlı sokaklarına bereket getiren başka hiçbir kuyu yoktu. Başka kuyu, gerekmiyordu. Hiç kimse başka kuyular da olması için öneride bulunmuyordu. Bu, akıl almaz bir düşünceydi. Kuyu, onların bütün ihtiyaçlarını karşılamaya yetiyordu ve dağ köyüne yerleşmek için kaç kişi gelirse gelsin, her zaman yeterli su vardı. Başka bir kuyunun suyu mu? Böyle bir düşünce olamazdı; saçmaydı.

Kuyu sağlam ve güvenilirli. Onun bir gün kuruyacağı ileri sürüldüğünde insanlar sadece gülüyorlardı. “Susuz bir kuyu mu?” Böyle bir düşünce duyulmamıştı; saçmaydı. En küçük çocuktan belediye başkanına ka-

dar her kim, ne zaman kuyuya gitse, her zaman su vardı. Kuyu kesinlikle sağlamdı ve her zaman güvenilirirdi.

Halk tek kuyuya güveniyordu ve bu kuyu onları asla düş kırıklığına uğratmıyordu. Kuyu ve su el ele gidiyordu. Biri olmadan öteki olamıyordu. Su isteyen, sadece bu kuyudan su alırdı. Kuyuya gidildiğinde her zaman su bulunuyordu. Kuyu olmadan su, su olmadan kuyu yoktu.

Bir gün, köye bir yabancı geldi. Bu, köyün şimdiye kadar yaşadığı en acı gün oldu. Daha önceki her ziyaretçi gibi, o da suyun tadına baktı. Ziyaretçi, “Bu, iyi bir su; ama tıpkı bu kuyu gibi size su verebilecek başka bir kaynak daha biliyorum” dedi.

Halk ikiye ayrıldı. Bazıları, “İmkânsız. Su, sadece bu kuyudan geliyor” dedi. Ötekiler merak etmeye başladı.

Ziyaretçi sudan bir kez daha içti ve şöyle dedi: “Bu, iyi bir kuyu. Ne var ki, bu kuyunun güvenilir olduğunu sanmıyorum.”

Halk ikiye ayrıldı. Bazıları, “İmkânsız. Bu kuyudan daima su gelir” dedi. Ötekiler merak etmeye başladı.

Böylece köy halkı iki soruyu tartışmaya başladı. Birincisi şuydu: *Tek* kuyu bu mu

olmalıydı? Bu kuyu yeterli miydi? İkinci soru ise, “İlla bu kuyu mu olmalı?” sorusuydu. Bu kuyu yeterince güçlü müydü? Yabancı, bir deneme önerdi. “Kuyuyu kapayalım. Başka bir yerde de su olduğundan eminim. Bu kuyu yeterli değil. Evet, kuyuyu kapayalım. Sonsuza kadar ona güvenebileceğimizi sanmıyorum. Kuyu, yeterince güvenilir değil.”

Ama halk itiraz etti: “Hayır, kuyu ve su birbirine aittir. Kuyuyu kaparsan, suyumuz olmaz.”

Yabancı, azarlayarak cevap verdi: “Sizi, kuyu sevdalıları. Siz, kuyuyu değil, suyu sevmelisiniz. Allah’ın, istediği her yerden bize su verebileceğine inanmıyor musunuz? Allah’ı sınırlamaya mı çalışıyorsunuz? Sizi imansızlar, sizi kuyu sevdalıları, Allah’ın sizi bereketlemesi için kuyuya ihtiyacı yok.” Bu “Allah” sohbeti, çok dindarca ve Allah’a bağlı bir adama yakışır görünüyordu. Elbette halk, Allah’ın gücünü kısıtlamak istemiyordu. Kuyuyu kapadılar. Ve ne yazık ki, tüm köy halkı öldü.

Bu, şimdiye kadar okuduğunuz en saçma masal olmalı. Tekrar okuyun. Bu kez, “köy” kelimesinin yerine “kilise” ifa-

desini koyun. “Kuyu” sözcüğünü, “Kelam” olarak değiştirin. “Su” kelimesini de, “Ruh” olarak değiştirin. Bu köyün başına gelen, tarih boyunca sayısız kilisenin başına gelmiştir. Kelam’la Ruh’u ayırmışlar ve sonunda ölmüşlerdir.

Ruh’un kilisenizde etkin olduğunu nasıl anlarsınız? Bunun tek bir yolu vardır. Mesih hakkındaki Müjde duyuruluyorsa, Kutsal Ruh etkindir. Kutsal Ruh etkinse, Mesih duyurulmaktadır. Kelam vaaz edilmiyorsa, Ruh etkin değildir ve Ruh etkin değilse, Kelam vaaz edilmiyordur.

KELAM İLE RUH BERABERDİR

Kutsal Ruh, sadece Allah’ın Kelam’ı aracılığıyla çalışır. Luther, Schmalkalden Maddeleri’nde⁴ şöyle demiştir: “Bu durumda Allah’ın, biz insanlar-

---

⁴ Martin Luther, Schmalkald Articles, Robert Kolb ve Timothy J. Wengert (ed.), *The Book of Concord: The Confessions of the Evangelical Lutheran Church*, Augsburg Fortress: 2000, s. 10 (K-W, 323).

la, sadece yazılmış ve vaaz edilen Kelam'ı ile Sakrament'i aracılığıyla ilgilenmek istediği konusunda ısrarcı olmalıyız. Böyle bir Kelam'ı ve Sakrament'i bir kenara bırakmasına rağmen Ruh'tan olmakla övünen kişi, Şeytan'dandır." Luther, bu öğretisini Kutsal Yazılar'dan çıkarmıştır. Demek ki, iman duymaktan, Mesih'in Kelam'ı aracılığıyla duymaktan gelir ("Demek ki, iman haberi duymakla, duymak da Mesih'le ilgili sözün yayılmasıyla olur" Rom. 10:17). "Çünkü ölümlü değil, ölümsüz bir tohumdan, yani Allah'ın diri ve kalıcı Kelam'ı aracılığıyla yeniden doğdunuz" (1. Pe. 1:23). Allah, sadece Kelam'ı aracılığıyla lütuf dolu olarak çalışmaktadır.

Bir keresinde, Luteryen bir okulun yurdunda ibadet zamanını yönettim. Orada öğretimizin ne olduğunu oldukça ayrıntılı anlattım. "Kutsal Ruh, sadece Kelam aracılığıyla çalışmaktadır." Köy, kuyu ve su konulu küçük benzetmeyi de anlatmış olabilirim.

Okulun öğrencilerden biri, "Allah'ı kutuya koyup kısıtlamıyor musunuz?" diye sordu.

Bu, iyi bir soruydu. Önce, “Hayır, Allah’ı asla kutuya koymamalısınız” demek istedim. Ancak, “Evet, Allah’ı kutuya koyuyorum. O’nu, bizim için olmak istediği yere koyuyorum” dedim.

Onun, tatmin olmadığını gösteren cevabı şu soru oldu: “Allah, sizden kendisini sınırlamanızı mı istiyor?”

Şöyle yanıt verdim: “Rab’bizim İsa Mesih, bizi kurtarmak için bu dünyaya geldiğinde, annesi onu nereye koydu? Kutuya. Buna, küçük bir yemlik deniyordu. Allah’ımız ve Rab’bizim bir kutunun içindedir. Fırtına çıktığında Celile Gölü’nde ölmekten korkan Mesih İsa’nın öğrencileri, kurtulmak için Allah’a haykırdıklarında O’nu nerede buldular? Kutsal Kitap’ta, O’nun sandalın başında uyuduğu söylenir. İsa Mesih, uyuyordu. İsa Mesih, kutudaydı. Mesih İsa, Baba’sının gazaba gelen iradesinin acı kâsesini içmeyi kabul ettiğinde (Mat. 26:39), bu bağlılık evrenin Rab’bini nereye götürdü? Çarmıha. Çarmıh bir kutuydu (O’nun kaçmamayı seçtiği bir kutuydu, sınırsız Allah’ı sınırlayan bir kutuydu). Mesih İsa çarmıhtan indirildiğinde nereye

yerleştirildi? Mühürlü bir mezara. Mezar, bir kutuydu.”

Açıkçası Allah, kendisini sınırlamıştır. Biz buna “çarmıh teolojisi” diyoruz. “Gelgelelim, Allah’ın, acı ve çarmıh aracılığıyla görülen, aşikâr işlerini anlayan kişi, kendisine teolog denilmesini hak eder.”⁵ Luther’in harika anlayışı buydu. Allah, çarmıh aracılığıyla çalışmaktadır. Bizim adımıza kurtuluşu kazanmak için 2.000 yıl önce kendini sınırlamıştı. Bugün de, bize kurtuluşu bağışlamak için kendisini sınırlamaktadır.

BAŞKA HİÇ KİMSEDE KURTULUŞ YOKTUR

Elçilerin İşleri 4:12’deki şu harika sözleri her Hristiyan bilir: “Başka hiç kimsede kurtuluş yoktur. Bu göğün altında insanlara bağışlanmış, bizi kurtarabilecek başka hiçbir ad yoktur.” Allah’ın, Oğlu aracılık etmeden bizi kurtar-

---

⁵ LCMS, *Lutheran Worship*, St. Louis: Concordia: 1982, 31:40.

madığını biliyoruz. Başka hiç kimsede kurtuluş yoktur. Kurtuluşun sadece Mesih'te olduğunu söyleyemeyen rahipleri, yani sözde Hristiyan rahiplerini dinlediğimde büyük düş kırıklığına uğruyorum. Allah'ın, kurtuluşu Mesih İsa'yla sınırladığını tekrar tekrar söylemeliyiz. Mesih olmadan ve Mesih'te iman olmadan kimse kurtulamaz.

Kurtuluşun Mesih'ten ve O'na olan imandan kaynaklandığına yürekten inanıyorsak (ki inanıyoruz), Allah'ın kurtuluş armağanını Mesih hakkındaki Kelam'ıyla sınırladığına da inanamaz mıyız? Allah, kurtuluşun sadece Oğlu'nun çarmıhıyla kazanılmasını ve sadece Oğlu hakkındaki Kelam aracılığıyla verilmesini seçmiştir. Kutsal Ruh'un işi, Mesih İsa'ya tanıklık etmektir. Bu nedenle kendimizi, Ruh'un Mesih'e tek tanıklığı olan Müjde'yle sınırlamalıyız.

SAKRAMENTLER

Ya sakramentler? Kutsal Ruh, onların aracılığıyla çalışıyor mu? Yanıt kısaca evettir. Ancak çok daha mükemmel bir yanıt da vardır. Bu yanıtın merkezinde, “*aklanmış sayılma*”⁶ öğretisi yer alır.

Çok sayıda Luteryen, ilmihal derslerinde iki sakrament olduğunu öğrenmiştir: Vaftiz ve Rab’bin Sofrası. İki sakrament olduğunu söylüyoruz, çünkü *sakrament* kelimesini belli biçimde tanımlıyoruz. Luther’in *Açıklamalı Kısa İlmihal*’inde sakrament şöyle açıklanmıştır: “Sakrament kutsal bir eylemdir. Allah, sakramente, vaat içeren Söz’ünü gözle görülür maddeyle birleştirmiştir. Bu kutsal eylemde, Mesih’in kanıyla kazandığı, günahların bağışlanması lütfunu vaat eder, verir ve onaylar.”⁷ İlmi-

---

⁶ İngilizce: *justification*; günahkarın aklanmış sayılması (Rom. 3:23-26), İsa Mesih için (Kor. 5:19), iman aracılığıyla (Rom. 4:3, 9), Allah’ın lütfundan dolayı (Ef. 2:8) oluyor (editör n.).

⁷ *Martin Luther’in Kısa İlmihali – Açıklamalı*, çev. Ari Salminen, İstanbul: 2009, Gerçeğe Doğru Kitapları, s. 187.

hal, *Bağışlanmanın Tasdiki'nin*⁸, (bağışlanmanın görünür bir unsuru olmasa bile), kimi zaman bir sakrament sayıldığını söyleyerek devam eder. Herhalde en iyisi, sakrament kelimesinin kesin tanımı ya da kaç sakrament olduğu üzerinde çok tartışmamaktır. Bunun yerine, sakramentlerle ilişkisi açısından, “aklanmış sayılma” öğretisine odaklanılabilir. Sakramentler, Ruh'un etkili işleridir; çünkü bunlarda her zaman Allah'ın Kelam'ı vardır.

VAFTİZ

Ara sıra kilisede, hiç beklenmeyen ve bir daha yaşanmayacak bir olay yaşanır. Kilisemde bir Pazar günü vaftiz sırasında böyle bir olay oldu. Genç çiftin üç çocuğu vardı, en küçüğü bir haftalık kadardı. Bir ay önce, Kutsal Kitap'ın vaftiz hakkındaki öğretisini birlikte gözden geçirmek için

---

⁸ İngilizce: *absolution*; günahların bağışlanmasının tasdiki - Cemaat ya da birey günahlarını ikrar ettikten sonra İsa Mesih'in kendisine verdiği yetki ile rahibin duyurduğu bağışlanma sözü (Mat. 16:19) (editör n.).

onları evlerinde ziyaret etmiştim. Ben “vaf-tizin verdikleri ve yararlarını” anlatan çok sayıdaki ayetten birkaçını okurken, yaklaşık üç yaşındaki küçük Johnny beni pür dikkat dinlemişti. Doğum ne zaman olursa olsun, vaftizi doğumdan sonraki Pazar günü yapmayı planlamıştık. Genç çiftin, çocuklarını akrabaları geldikten sonra değil, hemen vaftiz ettirmeye inanması beni mutlu etmişti. Bebek doğduktan sonra anneyi ziyaret ettim; onun sağlıklı küçük kızıyla tanıştım. Ertesi Pazar büyük gün geldiğinde, herkes heyecanlı ve sevinçliydi. Bebeğe, annesiyle anneannesinin giydiğiyle aynı olan, özenle hazırlanmış, göz alıcı bir giysi giydirilmişti. Bu, güzel bir Kutsal Sakrament’ti ve biz de ona gerekli özeni gösteriyorduk. Tören başlamadan önce bana, “Johnny’yi öne getirsek olur mu? Belki sırada uslu oturmaz” diyerek istekte bulundular.

“Tabii” diye cevap verdim, “böylece ne olduğunu çok daha iyi görebilir.” Bu arada, Johnny’nin Rab’bin evinde duracağı yerin, uslu durmasını garantileyeceği konusunda kuşku duyduğumdan hiç söz etmedim. Johnny küçük bir afacandı.

“Bu, çok iyi olacak.” Ailenin memnuniyetten gözleri parlıyordu. Babası Johnny’yi kucağına aldı. Onun, sakramentin gidişatıyla ilgilendiğini ve her zamankinden daha az kıpırdadığını kabul ediyorum. Aile sırasına dönerken, hem vaftizden hem de Johnny’nin alışılmadık iyi davranışından memnundum. “Belki, kız kardeşinin kutsal vaftizine tanıklık etmek, Johnny’nin kutsallık düzeyini artırarak onu etkiledi” diye düşündüm.

Sonra olan oldu. Sıralarına giderlerken, yarı yolda babası Johnny’yi yürüsün diye yere bıraktı. Çevik küçük yaramaz hemen fırsatını bulup kaçtı. Ben daha arkamı dönmeden (ibadeti yönettiğim yerin çok uzağındaki sandalyeme dönüyordum), Johnny yüzü cemaate dönük, sunağın önünde duruyordu. Nefesim kesildi. Annesiyle babasının da nefesi kesilmişti. Cemaat gülümsüyordu; Johnny’nin maskaralıkları benim o anki sıkıntılı durumumdan daha az şaşırtıcıydı. Sonra Johnny konuştu. Söylediği şey, rahiplikle geçen bir yaşama işaret eden kısa, parlak ve tamamıyla doğru ifadelerden biriydi. “Her şey arındı!” diye bağırdı ve hızla sırasına döndü. Rahat bir nefes aldım. Anne

baba da soluklandı. Cemaat yine gülümsedi. O gün insanlar kiliseden çıkarken (ve âdet olduğu üzere benimle el sıkışırken) sıkça tekrarladıkları yorum şu oldu: “Küçük çocukların ağzından...” (Matta 10:6). Vaftizin amacını ve anlamını Johnny’nin tam olarak, mükemmel kavradığını anladım. O gün benden daha iyi vaaz vermişti.

Sanırım Johnny şöyle demek istemişti: “Mesih İsa’nın tamamladığı ve çarmıhta söylediği aklanmış sayılma, şimdi benim küçük kız kardeşimin vaftizinde özel olarak ve ayrıntılarıyla söylendi.” Onun vaazı çok netti ve konusu, “Her şey arındı” idi.

Peki, vaftizin bereketleri nelerdir? Vaftiz olduğunuzda:

- Allah, bağışlandığınızı söylemiş olur. “Tövbe edin, her biriniz İsa Mesih’in adıyla vaftiz olsun. Günahlarınız bağışlanacaktır” (Elç. 2:38). “Günahların affı için tek bir vaftizi kabul ediyoruz.” (İznik İnanç Bildirgesi).
- Günahlarınızdan yıkanıp arınırsınız. *Vaftiz* kelimesinin anlamı budur. “Kalk, O’nun adıyla vaftiz ol ve günahlarından arın” (Elç. 22:16).

- Allah'ın gözünde kusursuz, ışıltılı (lekesiz, saf ve kutsal) olunur. “Mesih, kiliseyi sevdi ve onu suyla yıkayıp ilahi Kelam’la temizleyerek kutsal kılsın diye onun uğruna kendini feda etti. Öyle ki, kiliseyi üzerinde leke, buruşukluk ya da buna benzer bir şey olmadan... kendine sunabilsin” (Ef. 5:25-27).
- Allah'ın adı içinize yerleştirilir. “Onları Baba, Oğul ve Kutsal Ruh’un adıyla vaftiz edin” (Mat. 28:19).
- Yeniden doğarsınız; size iman verilir. “Bir kimse sudan ve Ruh’tan doğmadıkça Allah’ın Egemenliği’ne giremez” (Yu. 3:5).
- Rab’bin çarmıha gerilmesine, mezarı yatırılmasına ve ölümden dirilmesine şahitlik edersiniz.⁹ “Mesih İsa’ya vaftiz edildiğimizde, hepimizin O’nun ölümüne vaftiz edildiğimizi bilmez misiniz? Baba’nın yüceliği sayesinde Mesih nasıl ölümden dirildiyse, biz de yeni bir yaşam sürmek üzere vaftiz yoluyla

---

⁹ LCMS, *Lutheran Worship*, St. Louis: Concordia: 1982, s. 505.

O'nunla birlikte ölüme gömüldük” (Rom. 6:3-4).

- Lütüfla aklanmış sayılırsınız. “Bizi kurtardı... Bunu, yeniden doğuş yikamasıyla ve Kurtarıcımız Mesih İsa aracılığıyla üzerimize bol bol döktüğü Kutsal Ruh’un yenilemesiyle yaptı. Öyle ki, O’nun lütfuyla aklanmış olarak umut içinde sonsuz yaşamın mirasçıları olalım” (Ti. 3:5-7).

- Yaşamınıza Kutsal Ruh gelir. “Tövbe edin ve vaftiz olun... Kutsal Ruh armağanını alacaksınız” (Elç. 2:38).

Özetle, lütfun bereketlerinden, vaftizde alınmayanı olabilir mi? Kutsal Ruh, O’nun herhangi bir bereketini esirger mi, erteler mi, geciktirir mi, savsaklar mı, durdurur mu, saklar mı, kısıtlar mı ya da engeller mi? Cevap verirken biraz tereddüt eden biri varsa, Elçi Pavlus, “Mesih’in doluluğuna kavuştunuz... Vaftizde O’nunla birlikte gömüldünüz” (Ko. 2:10-12) der.

Su, böyle harika işleri nasıl yapabilir? Bu soruyu daha önce duyduysanız, size ilmiyal eğitimi veren rahibinize teşekkür edebilirsiniz. Herhalde size bunun cevabını da

öğretmiştir. “O tam anlamıyla ilahi sudur; diğer sulardan daha muhteşem olduğu için değil, Allah’ın sözü ve buyruğu onunla birleştirildiği için.”¹⁰ Vaftizde Kutsal Ruh, Kelam aracılığıyla çalışır; Kelam’ı suyla birleştirerek vaftiz olan kişinin doğru sayıldığını belirtir. Vaftizde Allah’ın kudretli Kelam’ı, vaftiz olan kişinin doğru insan sayıldığını söyler. Vaftizde Allah, “Her şey arındı” der.

RAB’İN SOFRASI

Reformasyon döneminde Allah, kiliseye Albrecht Dürer adında dâhi bir sanatçı vermiştir. Bu dâhi sanatçı, Kutsal Kitap’taki öyküleri ve dönemindeki kilisede gerçekleşen olayları betimlediği, düzinelerce gravür yapmıştır. En sevdiğim çalışması, Mesih’in çarmıhtaki bir resmidir. El ve ayaklarındaki yaralardan, özellikle de böğründeki derin kesikten kan akar. Meleklerin her biri, ellerinde bir kâse tutarak Rab’bimizin cesedi-

---

¹⁰ *Martin Luther’in Kısa İlmihali – Açıklamalı*, çev. Ari Salminen, İstanbul: 2009, Gerçeğe Doğru Kitapları, s. 190.

nin etrafında uçar. Bu göksel ulaklar Mesih'in kanını bu sakrament kâselerinde toplar, Allah halkının içtiği sayısız sunağa ulaştırırlar.

Bu resim, Allah'ın, Rab'bin Sofrası'nda neye inanmamızı istediğini bize çok iyi öğretmektedir. “Sunaktaki Sakrament nedir? Ekmeğin ve şarabın ardındaki, Rab'biz İsa Mesih'in gerçek bedeni ve kanıdır. Bizzat Mesih tarafından biz Hristiyanların yiyip içmeleri için oluşturulmuştur.”¹¹ Mesih bize sadece kendisini hatırlatacak bir şey ya da ölümüne dair bir sembol vermemiştir. Bizi gizemli biçimde cennete taşıyacak ruhsal bir yiyecek de vermemiştir. Yiyip içelim diye, kendi bedeni ve kanını vermiştir.

Bir gün civardaki Pentikostçu bir vaizle öğle yemeği yedim. Birkaç kez onun kilisesinden ödünç sandalye almıştık ve bu iyiliğinin karşılığını ödemek için onu öğle yemeğine davet etmiştim. Yardımsever ve kendini hizmetine adanmış bir vaizdi. Ye-

---

¹¹ *Martin Luther'in Kısa İlmihali – Açıklamalı*, çev. Ari Salminen, İstanbul: 2009, Gerçeğe Doğru Kitapları, s. 214.

mekte bana, cemaatinde ruhsal bir konuda kuşku yaşayan bir kadından söz etti. Ele avuca sığmayan çocuklarını yetiştirirken kronik bir hastalık enerjisini tüketmiş, bedeninin iyileşebilmesi gecikmişti. Bir gece yarı uyur yarı uyanık olarak yatakta yatar-ken gözleri aniden, aile üyelerine sık sık huzur ve teselli veren Mesih İsa resminin bulunduğu duvara gitmişti. Mesih İsa, çocuklarına sevgiyle bakarken ve ellerini kaldırıp avuçlarını açmış, onları kutsarken resmedilmişti. Ancak bu kez resimde dünyasal olmayan bir yüz vardı. Kadın bunun gerçek ve daha önce duvarda gördüğünden farklı olduğundan emindi. Mesih İsa'nın ellerinden ve yüreğinden aniden kan sızma-ya başlamıştı. Kan resimden akıyor, yere damlıyor, yavaş yavaş ama kararlı biçimde kadının yattığı yatağa doğru geliyordu. Kadın güçsüzdü, neredeyse kendinden geçmiş durumdaydı, kaçması imkânsızdı ve Rab'le daha yakın bir paydaşlık kurma arzusundan ötürü kaçmak istemiyordu. Kan kırmızısı sıvı zeminden geçip yatak örtülerine doğru tırmanmaya başlayınca kadar kadın, hem korku hem de umutla bekledi. Sonunda kan, kadının bütün bedenini kapladı. Rahip,

“Kadın, Kuzu’nun kanıyla yıkandı” diye bir fikir öne sürdü. “Tazelenmiş, fiziksel olarak iyileşmiş ve kuşkularından kurtulmuş olarak uyandı.”

Herkes gibi vaizlerin de günahkâr olduklarını itiraf etmeliyim. Bu iyi komşudan üstün olma arzusu duydum. Ondan “bir adım önde” olmak ve “Ya evet. Bir de şunu dinleyin” demek istedim. Ne var ki, yapamadım. Böyle bir hikâyeyi nasıl alt edersiniz? Dağarcığımda onunla paylaşabileceğim hiçbir şey yoktu. Sonra, adamcağıza gerçekten teolojiyle yükleneyim diye ayarlandığımı hissettim. “Hayret, günahların bağışlanması için Mesih’in kanının içildiği Rab’bin Sofrası’na benziyor bu. O’nun yaralarından damlayan ve ağza alınan kanı bütün günahları bağışlıyor, imanı güçlendiriyor, kuşkuları gideriyor, kişiyi göksel şölene hazırlıyor, kurtarıyor” demek istedim. Ama bunun yeri ve zamanı değildi. Özellikle kaşlarımı kaldırıp etkileyici bir tarzda, “Siz buna inanıyor musunuz?” diye sorma isteği duyuyordum. Sadece, “Vay canına, ne hikâye” dedim. Ne var ki, yeni arkadaşına inanmadım. Albrecht Dürer’in gravürlerini vaizin anlattığı bu görüme tercih ettim.

Rab’bin Sofrası, daha çok güvence verir ve böyle rüyalardan çok daha tutarlıdır. Rab’bin Sofrası’nda Mesih, ekmekle şaraba kendi hakkındaki Kelam’ı katar; ekmekle şarap O’nun bedeni ve kanı olur. Kutsal Ruh, günahlarımızın bağışlanması için Mesih’in Sakramenti’ni kullanır. Bu lütfu her hafta alabiliriz. Mesih İsa 2.000 yıl önce konuşmuştur ve sözlerinin bugün de gücü vardır: “Alın, yiyin; bu benim bedenimdir... Hepiniz bundan için. Çünkü bu, benim kanımdır, günahların bağışlanması için birçokları uğruna akıtılan antlaşma kanıdır” (Mat. 26:26-28). Bu *tesis etme sözleri*¹², Kutsal Ruh’un Mesih’in çarmihına tanıklığıdır. O’nun yemeği, “doğru sayıldığımızı ilan eder.” Mesih’in bedenini yemek ve kanını içmek için imanla her diz çöküşümüzde, gökteki Babamız’ın önünde, doğruluk fermanı ile tekrar tekrar kutsanırız.

---

¹² İngilizce: *Words of Institution*; Tesis etme sözleri – Mesih’in söylediği ve ibadetteki Rab’bin sofrası öncesinde Rahip’in tekrar ettiği “tesis etme” sözleri (Mat. 26:26-29, Mar. 14:22-24, Luk. 22:17-20 ve 1. Kor. 11:23-26) (editör n.).

GÜNAHLARIN BAĞIŞLANMASININ TASDİKİ

Günahların bağışlanmasının tasdiki, bağışlanma bildirisidir. Bağışlanmanın tasdiki öğretisini, hiç kimse C. F. W. Walther'dan daha iyi açıklamamıştır.

Bir Luteryen rahip, günahların bağışlandığını duyurduğunda ya da bir günahkârın bağışlandığını tasdik ettiğinde, Mesih'in onun için aracılık ettiği... ve lütufta bulunarak onu yine kabul ettiği haberini vermekten başka bir şey yapmamaktadır. Dahası, Luteryen rahip bunu Mesih'in emriyle yapmaktadır... Bağışlanmanın tasdikinde biz, olup bitenden başka bir şey söylemeyiz. Bu, günahların bağışının kazanıldığı, değerli bir gerçektir. Bağışlanmanın tasdiki ne gerçekten inanırsak, bu her ilan edildiğinde cemaate nasıl da sevinçle katılırız!¹³

---

¹³ Walther C. F., *The Proper Distinction between Law and Gospel*, çev. W. H. T. Dau, St. Louis: Concordia, 1929, s. 171, 173.

Bağışlanmanın tasdiki, tamamlanmış bir gerçeğin (Mesih'in, çarmıha gerilmesiyle kazanılan ve dirilişiyle duyurulan bağışlamanın) ilan edilmesidir. Hatta bu, ilan etmekten daha fazlasıdır. Bağışlanmanın tasdikinde bize gerçekten, kişisel olarak, içtenlikle ve güçle, Mesih'in bizi aklanmış saydığına dair bir ferman duyurulur. Luther şöyle demiştir:

Günahların İtiraf Edilmesi iki kısımdan oluşur. Birincisinde, günahlarımızı itiraf ederiz. İkincisinde ise, günahlarımızın bağışlanmasını kabul ederiz. Bunu yalnız pederin sözü olarak değil, bizzat Allah'ın konuştuğu söz olarak kabul ederiz ve şüphemiz olmadan günahlarımızın bu bağışlama sözüyle göklerde, Allah'ın önünde bağışlandığına kesinlikle iman ederiz.¹⁴

Bağışlanmanın tasdiki çeşitli şekillerde duyurulabilir. Kimi zaman duyuru kilisede-

---

¹⁴ *Martin Luther'in Kısa İlmihali – Açıklamalı*, çev. Ari Salminen, İstanbul: 2009, Gerçeğe Doğru Kitapları, s. 201.

ki herkesin önünde ve herkese hitap ederek yapıldığında amacına ulaşır. Bazen de belli bir kişiye özel olarak duyurulması gerekir. Müjde'deki yöntem de budur. Bağışlanma herkesin önünde, ibadette, bereketlemede ve başka birçok şekilde tasdik edildiğinde, her Hristiyan bağışlandığını öğrenir. Bununla birlikte, birinin günahlarının bağışlandığı kişisel olarak tasdik edildiğinde, Allah lütuf vaadini kişisel ve özel olarak duyurmuş olur. Kişisel olarak, bağışlandığımızın tasdik edilmesine ihtiyacımız vardır.

Her yıl karım ve ben, Noel'de bütün cemaatimizi evimize davet eder, ziyafet veririz. Bu, bir şenliktir. Füme somon, karides kokteyli, peynir, gevrek, kürdanla yenen şu küçük köftelerle sosisler, dağ gibi Noel çörekleri ve kaliteli içecekler ikram ederiz. Kahkaha ve eğlence boldur; herkes iyi vakit geçirir. Birçok konuk, şölene gelirken ufak tefek bir şeyler de getirir. İki üç pazar önce bütün kiliseye bültenle genel duyuru yaparız. Duyurunun herkes için geçerli olduğu söylenir ve ev her zaman dolar.

Ancak yıllar içinde bir şey fark ettik. Kilisenin yeni üyeleri bu şenliğimize nadiyen geliyorlar. Bir önceki yıl kilisede duy-

guları incinmiş olan bazıları hiç gelmiyorlar. Pek fazla faal olmayı sevmeyen insanlar çoğunlukla gelmiyorlar. Oysa biz gelmelerini istiyoruz. Fazla katılımcı olmayan cemaatimizin devamlı üyelerinin mutlaka gelmelerini istiyoruz. Bu nedenle, bu insanların listesini çıkarmayı ve bir akşamı bu işe ayırıp her birine tek tek telefon etmeyi, partiye gelmeleri için onları kişisel ve özel olarak gayrete getirmeyi alışkanlık edindim.

Bağışlanmanın tasdiki de böyledir. Kimi zaman bağışlanmanın özel olarak tasdik edilmesi gerekir. Belki, biri vicdanını gerçekten rahatsız eden, belirli, yanlış bir şey yapmıştır. Bu suçunun bağışlandığını özel olarak duymak istiyordur. Belki Allah'tan uzaklaşmıştır ve Allah'ın onu Mesih'te kabul ettiğine ve sevdiğine dair özel bir söz duymak istiyordur. Belki belirli bir günahı yoktur; ama Allah'ın bütün emirleri onu sarsıyordur. Bu da onun kendisini suçlayıp moralini bozmaktan başka bir işe yaramıyordur. Belki Şeytan'ın onu tekrar tekrar ayartmasıyla mücadele etmek için güce ihtiyacı vardır. Belki bağışlanma konusu geçerken kendi adını da duymaya ihtiyacı vardır. Bu durumlardan herhangi biri onun için ge-

çerliyse, kişinin bağışlandığının özel olarak tasdik edilmesine ihtiyacı vardır. Böyle biri, rahibine gidip günahlarını itiraf etmelidir. Sadece Rab'bin yaralarında bulunan bağışlamayı istemeli ve rahibinin bu konuda onunla konuşmasını beklemelidir. Kutsal Ruh, rahip aracılığıyla çalışacaktır. Rahibin bağışlanmayı tasdik etmesi, bu kişinin doğru sayıldığını ilan edecektir.

Bir anlamda, Allah'ın bütün kurtarma yöntemleri bağışlanmanın tasdikidir. Minberde anlatılan Müjde de, Mesih'in kefareti dinlemek bağışlanmanın tasdikidir. Vaftizde bağışlanma tasdik edilmiştir. Rabbin Sofrası'nda bağışlanma tasdik edilir. Bir baba akşam çocuğunu yatağına yatırıp Mesih İsa'nın onu sevdiğini ve onun için öldüğünü söylediğinde, bağışlanmanın tasdik terimini kullanmasa (ya da bu terimi bilmeseyse) bile, çocuğunun bağışlandığını tasdik eder. Yüksekokulda oda arkadaşına günah işlediğini söyleyen bir genç, onun ağzından, "Şey, ama biliyorsun, Mesih İsa bu günah için de ölmüştü" sözünü duyduğunda bu, bağışlanmanın tasdikidir. Paul Gerhard, 350 yıl önce yazdığı lirik ilahide şunları söylemiştir:

*Ben, kefaretle kurtulabileyim diye,
Dikenlerden bir ta takıyorsun,
Benim utancımı ve aşağılanmışlığımı
sen taşıyorsun.
Benim Kefilim, sabırla yerimi alıyor
Ve suçtan kurtulmamı sağlıyor.¹⁵*

Bu ilahi bağışlanmanın tasdikidir. Gnahkrın bağışlanmak için Mesih'e her başvurduğunda bağışlandığı tasdik edilmektedir. Kutsal vaftiz ve Rab'bin Sofrası gibi, bağışlanmanın tasdiki de çarmıhta çıkarılan "suçlu değil" fermanını gnahkrlara uygular. Kutsal vaftiz ve Rab'bin Sofrası'nda olduğu gibi, Mesih'in Kutsal Ruhu, doğru sayıldığımızı ilan eder.

---

¹⁵ *The Lutheran Hymnal*, St. Louis: Concordia, 1941, s. 171:7.

RAHIPLİK GÖREVİ

Kendisinden bekleneni yaptığı bilindiği sürece, rahibe verilen sıfat aslında önemli değildir. “Rahiplik görevi” ifadesi, “Kelami görev”, “ruhsal görev” “pastörlük” ya da “vaizlik” ile aynı anlama gelir. Martin Chemnitz (1522-1586), rahibin görevini anlattığı, *Enchiridion* (Elkitabı) adında küçük bir kitap yazmıştır. Kitap, ilmihale çok benzer tarzda soruları ve yanıtlarını içerir. Burada rahibin görevi şöyle tanımlanır:

Rahiplerin görevi nedir?

Aşağıdaki görevler (rahiplik) onlara (rahiplere) Allah’ın meşru çağrısıyla verilmiş ve emanet edilmiştir:

I. Gerçek, saf ve yararlı olan ilahi Kelam öğretisiyle Allah’ın kilisesini beslemek (Elç. 20:28; Ef. 4:11; 1. Pe. 5:2);

II. Mesih’in tesis ettiği tarza uygun biçimde, O’nun sakramentlerini yönetmek ve vermek (Mat. 28:18; 1. Ko. 11:23);

III. Günahları bağlayarak ya da çöze rek, kilisenin ya da “Göklerin Egemenliği’nin” anahtarlarının (Mat. 16:19; Yu. 20:23) doğru kullanılmasını sağlamak. Elçi Pavlus’un 2. Timoteos 4:5’te söylediği gibi, Başçoban’ın Kelamı’nda rahiplerine verdiği eğitim emrini esas alarak, bütün bunları ve rahiplik görevini yerine getirmek (Mat. 28:20).¹⁶

Chemnitz’in bu tanımındaki birkaç önemli unsuru unutmamak gerekir. Öncelikle, rahiplere araçlar (yöntemler) verildiğine dikkat edelim. Bunlar, Kutsal Ruh’un bize Mesih’te doğru kişi sayıldığımızı ilan ederken kullandığı araçların aynısıdır: Mesih’i, vaftizi, Rab’bin Sofrası’nı ve bağışlanmanın tasdikini duyurmak. Augsburg İman Açıklaması’nda şöyle denilmektedir: “Kutsal Ruh, Kelam ve sakramentler aracılığıyla verilir. Kutsal Ruh, kurtuluş Müjdesi’ni duyan insanlarda Allah’ın uygun gör-

---

¹⁶ Chemnitz Martin, *Ministry, Word, and Sacraments: An Enchiridion*, çev. Luther Poellor, St. Louis: Concordia, 1981, s. 26.

düğü zamanda iman yaratır.”¹⁷ Kelam’a ve sakramentlere “kilisenin işaretleri” denildiği gibi, “lütfun araçları” da denir. Luteryenler Kelam’a ve sakramentlere, “rahiplik görevi” de diyebilirler. Kilisenin nasıl oluşturulduğundan ve nasıl devam ettiğinden söz ettiğimizde, “lütfun aracı” ifadesini kullanırız. “Kilisenin işaretleri”, kilisenin kimliğinin nasıl belirlendiğini belirtir. “Rahiplik görevi” ise, kiliseye nasıl hizmet edildiğini gösterir. Rahipler kiliseye, Kelam’ı ve sakramentleri vererek hizmet ederler. Bu nedenle, rahiplik bir anlamda, Müjde ve sakramentler aracılığıyla, “insanlara doğru sayıldıklarını ilan etmekten” başka bir şey değildir.

Chemnitz’in tanımında dikkat etmemiz gereken ikinci unsur, rahiplerin bütün işinin Kelam’ı ve sakramentleri uygulamak olduğudur. Onlar bunu, başka işlerin yanısıra yapmamalıdır. Rahipler sadece bunu yap-

---

¹⁷ Augsburg Confession of Faith, Robert Kolb ve Timothy J. Wengert (ed.), *The Book of Concord: The Confessions of the Evangelical Lutheran Church*, Augsburg Fortress: 2000, V, 1-3 (K-W, 41).

malıdır. Rahipler, vaaz etmeli ve sakramentleri yönetmelidirler. Bu kadar. Birçok açıdan görevlerin en zoru bile olsa bu, dünyadaki en kolay görev tanımıdır. Tabii ki rahipler, kilisenin üyelerini Noel ziyafetine davet etmek gibi başka işler de yapabilirler. Ne var ki, rahibin bunları mutlaka yapması gerekmez. Rahipler, Allah'ın Kelamı'nı çalışıp vaaz vermeye hazırlanarak saatler geçirebilirler. Kendi insanlarıyla sadece dostluk etmek için saatler geçirebilirler; bu kibarlığın sonucunda insanların kiliseye daha sadakatle geleceklerini bilirler. Ancak rahibin görevi, vaaz vermek ve sakramentleri yönetmektir. Kilisede her çeşit rahiplik görevinden söz etme eğilimi vardır: Gençlik rahibi, müzik rahibi, merhamet işleri rahibi ve kâhyalık rahibi. Bir zamanlar bana, kilisesinin halkı için, "orada bulunma görevi" yaptığını söyleyen bir rahip tanıdım. Aslında tek rahiplik ve sadece bir rahiplik görevi vardır. Rahibin görevi, Mesih'i vaaz etmek ve O'nun sakramentlerini yönetmektir.

Chemnitz'in tanımındaki üçüncü unsur da, "Yüce Görevin" özel olarak rahiplere verilmiş olmasıdır. Bu, Matta'nın söyledikleriyle tutarlıdır: "On bir öğrenci Celi-

le'ye... gittiler... İsa yanlarına gelip şunları söyledi: 'Gidin, bütün ulusları öğrencilerim olarak yetiştirin; bunu onları Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'un adıyla vaftiz ederek ...yapacaksınız.'" (Mat. 28:16-20). Chemnitz de, Matta da, bir şeyin yapılması istendiğinde, onun yapılmasını görevli insanlardan istemek gerektiğini biliyorlardı. Mesih İsa vaaz etmelerini, öğretmelerini ve vaftiz etmelerini görevlendirdiği insanlardan istemektedir.

Chemnitz'in tanımındaki dördüncü unsur, Mesih'in rahiplerinin Mesih adına konuşmalarıdır. Rahipler, kendi yetkilerine dayanarak konuşmazlar; mesajı inanılır ya da çekici kılma görevi onlara emanet edilmemiştir. Onlar sadece Mesih'in, söylesinler diye onlara verdiklerini söylerler. Rahiplerin yetkisi vardır; ama bu yetki sadece Mesih adına konuşmak içindir.

Beşinci unsur, herkesin rahip olmadığıdır. Rahipler ve cemaat, bu görevi, "Allah'ın onlara meşru çağrıda bulunarak verdiğini ve emanet ettiğini"¹⁸ bilmelidirler.

---

¹⁸ Chemnitz Martin, *Ministry, Word, and Sacraments: An Enchiridion*, çev. Luther Poellor, St. Louis: Concordia, 1981, s. 26.

Benim cemaatimin üyeleri başka kiliseleri ziyaret ettiklerinde, bana bültenler getirirler. Bültenlerin üstünde çok defa şöyle sözler okurum:

St. John Luteryen Kilisesi

Rahipler: St. John'ın bütün cemaati

Bu fikir, *Herkes Rahiptir* adıyla 1974'te yayınlanan bir kitaba dayanır.¹⁹ Bu ad Chemnitz'i şaşırtırdı; hatta telaşlandırır-
dı. Bu ifadenin ardındaki düşünce, bütün Hristiyanların başkalarına Mesih İsa'yı anlatmaya teşvik edilmelerinin gerektiğidir; bu, övülmeye değer bir düşüncedir. Ne var ki, herkese görevli dediğinizde, sonuç sadece karışıklık olur.

Kaydırdaktan kaymanın ve diğer park oyuncaklarının çocuklarıma hâlâ çekici geldiği dönemde, bir öğleden sonra onlarla birlikte çocuk parkındaydım. Acı bir çığlık güzel zamanımızı aniden altüst etti. Birinin incindiği ve bunun oldukça ciddi olduğu kuşkusuzdu. Bütün annelerle babalar, bu

---

¹⁹ Feucht Oscar, *Everyone a Minister*, St. Louis: Concordia, 1974.

talihsizliğin başına gelenin kendi çocukları olmadığından emin olmak için sağa sola bakıyorlardı. Gidip baktığımızda, yedi yaşlarında bir kız çocuğunun tahterevalliden düşerek ayak bileğini burktuğunu gördük. Ne yazık ki, annesi hemen bulunamadı. Altı anne babayla birkaç çocuk, ona yardım etmek için etrafına toplandı. Küçük kızın arkadaşı, saçını okşayıp yavaşça, “Tamam. İyisin. Annen az sonra burada olacak” diye mırıldanarak onu teselli ediyordu. Yetişkinlerden biri, kazazedenin yanında diz çöktü ve neresinin incindiğini sordu. Babalardan biri (güçlü bir adam), onu kumun ve tozun içinden aldı; kumluk oyun alanının yanındaki çimenlere taşıdı; temiz bir yere yavaşça oturttu. En sonunda annesi telaşla geldi; kızının atlattığı tehlike onu dehşete düşürmüştü. Çok yanlış bir zamanda beş dakikalığına gittiği için üzüntü içindeydi. Bu kadın anneydi. Annelik görevini yapıyordu. Başka hiç kimse o kızın annesi değildi. Açıkçası, onun yokluğunda annelik görevi yapan küçük arkadaşın annelik içgüdülerinden çok etkilenmişim. Çocuğu tozdan çıkarıp çimenlere taşıyan kibar adama, anne gibi davrandığı için yüksek sesle teşekkür

edildi. Ne var ki, yardım eden bu insanların hiçbiri kızın annesi değildi.

Rahiplik görevi de böyledir. Pazar okulunda ders verebilirsiniz. Yas tutanları teselli etmek için Hristiyanlara yakışan sözler söyleyebilirsiniz. Rahiplerin normalde yaptıkları birçok şeyi yapabilirsiniz. Fakat sadece Allah sizi kilise aracılığıyla atadığında rahip olursunuz. Rahipseniz, göreviniz vaaz vermek, öğretmek ve sakramentleri yönetmektir.

Kelam'la Ruh beraberdir. Allah, bizim sadece Mesih aracılığıyla kurtuluşu kazanmamıza karar vermiştir. Bize sadece Kelam (vaftiz, bağışlanmanın tasdiki, Rab'bin Sofrası ve rahiplerin görevi) aracılığıyla kurtuluşu verme kararı almıştır. Allah, Mesih'i 2.000 yıl önce bir kutuya koymuştur. Bugün de Mesih'teki bağışlamasını bir kutuya koymaktadır. Bunu nerede bulacağımızı biliyoruz. Bağışlanma Kelam'da ve sakramentlerdedir. Kelam yoksa Ruh, bağışlanma ve kurtuluş yoktur.

RUH İLE KELAM BERABERDİR

Bu kitaptaki köy, su ve kuyu hikâyesini yeniden okuyun. Köye gelen yabancı iki soru yöneltmişti. Suyun kuyudan başka bir yerden gelip gelemeyeceğini sormuştu. Kuyu yeterli miydi? Bu kuyunun dışında su var mıydı? Günümüz kilisesindeki birçok kişi, Ruh'un Müjde ve sakramentlerden başka bir yerden gelip gelmediğini sormaktadır. Kelam ve sakrament yeterli midir? Kelam'ın olmadığı yerde Ruh var mıdır? Bu sorunun cevabı yukarıda verildiği gibi, "Hayır!"dır. Kelam'ın olmadığı yerde Ruh yoktur. Ruh, kendini Kelam'a bağlamıştır. Kelam, yeterlidir.

Hikâyede, yabancının sorduğu ikinci soru şuydu: Köy, su için her zaman bu kuyuya güvenebilir miydi? Suyun olmadığı bir kuyu olabilir miydi? Bugün de kilisede birçok kişi her zaman Kutsal Ruh'un Kelam'la beraber olup olmadığını sormaktadır. Acaba Ruh, Kelam'la mı buluşur ya da Kelam'ı her zaman güçlü olamayacak biçimde mi mesheder? Beraberinde Ruh olmayan Allah Kelamı var mı? Yine, cevap hayırdır.

ÜÇ İYİ SORU

Ben, sabah insanı değilim; ama her Pazar saat 8:00'de vaaz veririm. Bu düzen beni gerçekten zorlamaktadır. Uyanmak için iki saatim olsun diye, çalar saatimi 5:45'e ayarlarım. Kimi zaman Cumartesi akşamları geç yatmak zorunda kalırım; bu nedenle uykumu alamam. Kiliseye ayaklarımı sürüyerek giderim; hareketlerim otomatikleşmiştir ve anlaşılabilir olmam için dua ederim. Bu, neredeyse utanılacak bir şeydir. İlk ibadeti yönetme ve vaaz verme yükümlülüğümü açıkça yüksek düzeyde yerine getirememek beni düş kırıklığına uğratır. Yine de 10:30'da iyice ısınmış olurum. Gücüm yerine gelir. Minberde coşku lu, ibadeti yönettiğim yerde gerçek rahip olurum. Tam kapasite çalışırım.

İki ibadetteki vaazın da sözleri aynıdır. Soru şudur: Vaaz ettiğim Allah Kelamı, birinci ibadette ikincisi kadar etkileyici midir?

Şimdi ikinci iyi soru geliyor. Güneşli bir Pazar günü, ibadetlerden sonra kilisenin dışında duruyordum. Küçük bir bebek vaf-

tiz edilmişti ve çocuğun dayısı yanıma gelip, “Tuttuğunu kesinlikle umuyorum” dedi.

“Neyin tuttuğunu” diye sordum.

“Vaftizin. Vaftizin tuttuğunu umuyorum.” Açıkçası yüzümde son derece şaşkın ifade vardı. Bu yüzden adam şöyle açıkladı: “Vaftizin tuttuğunu umuyorum. Bu küçük çocuğu gerçekten Hristiyan yaptığını umuyorum. Mesih İsa’yı gerçekten yaşamına aldığına umuyorum. Kutsal Ruh’un çalıştığını umuyorum. Siz, tuttuğunu düşünüyor musunuz?”

Birileri vaftiz olup yaşamlarında harekete geçen Kutsal Ruh’u alabilirken, diğerleri Kutsal Ruh olmadan vaftiz olabilirler mi?

İşte üçüncü soru geliyor. Konferans için rahiplerin bir araya geldikleri ve toplantıya Rab’bin Sofrası’yla başladığımız bir grubun üyesiydim. Ev sahibi kilisenin rahibi genellikle cüppesini giyerdi. Mayasız ekmek ve şarap, zamanından önce hazırlanmış olurdu. İbadet saygındı. Toplandığımızda her zaman sunakta başımızı eğerek diz çökerdik. Mesih’in aldığıımız bedenine ve kanına saygı gösterirdik. Rahiplerden biri, küçük bir cemaate hizmet ediyordu; Pazar

günleri toplanmak için, yerel üniversitenin öğrenci birliğinin yerini kiralıyordu. Ne yazık ki, birliğin yeri, rahiplerin toplandığı o hafta uygun değildi. Bu nedenle, aylık Rab'bin Sofrası ibadetine ev sahipliği yapacak yer yoktu. Rahip, evini kullanmamızı önerdi. Diğerlerimiz bu fikrin hem lütüfkârlık hem de incelik olduğunu düşündük. Bir sonraki ay büyük bir beklentiyle rahibin evine gittik. Gördüklerimi asla unutmayaçağım.

Akla gelen sözler *karişıklık, dağınıklık, düzensizlik, pasaklılık, derbederlik*; ama bunlar bile evdeki felaketi anlatmaya yetmiyordu. Teoloji dergileri, kelimenin tam anlamıyla tavana kadar yığılmıştı; evde yürümeyi engelliyorlardı. Kitapların arasından görülebilen dar geçitler, Ortaçağ labirenti gibi ileri ve geriye giden dolambaçlı tuhaf yollar oluşturuyordu. Yayları çok uzun zaman önce fırlamış bir kanepede, oturma alanını küçük mutfaktan ayırıyordu. Pantolonu yırtılmasın diye, kimse o kanepede oturmak istemiyordu. En sonunda öğrenci rahip oraya oturmak zorunda kaldı, çünkü giysilerini çok daha kolay değiştireceğine karar verilmişti. Ayrıca bütün genç

rahipler gibi, gerçekten inandıracak biçimde hayır demeyi henüz öğrenmemişti. Mutfakta tezgâhın üzerine yığılmış, kenarları kırılmış kirli tabaklar, dolaplara ulaşmayı bütünüyle imkânsız hale getiriyordu. Dolapların içinde yenecek bir şey olup olmadığı konusunda şüpheye düşmüştük. Mutfağın karşısında, kanepeden 1.5 metre uzakta “sunak” vardı. Etrafında, normalde 1940’larda kilise bodrumlarında görülebilen, kiliseye giden deneyimli insanların (yine pantolonları yırtılmasın diye) uzak durmayı öğrendikleri, katlanan kahverengi sandalyeler vardı. Sunağın (aslında kahve masası) üzerinde Kutsal Sakrament duruyordu. Özenle sayılmış yedi mayasız ekmeğin içine konulduğu kapaklı kâse mavimsi yeşil, ışık geçirmeyen, plastik bir kahvaltı kâsesiydi. Kadeh, çevredeki bir motelde bulunabilecek, ağzının yaklaşık 1.5 santim altından dışa hafifçe çıkıntısı olan, o saydam bardaklardan biriydi. İçinde, şişesi ve vidalı kapağı aşağıdaki zeminin üzerine uygun biçimde yerleştirilmiş Chablis şarabı vardı.

Cesaretle ve sevinçle, “Şölen hazır” diye duyurdu. “Gelin, kurtuluşunuz için yiyin, için.” Teolojisine bayıldım. Rab’bin

Sofrası, her şeyden önce, bir kurtuluş şölenidir. Anlamakta zorlandığım şey, onun estetik anlayışı, zevkiydi. Bir insanın böyle nasıl yaşadığını (hatta ibadet ettiğini) anlayamıyordum. Ne var ki, bu olaya ev sahipliği yapmaktan o kadar memnun, heyecanla dile getirdiği ağırlama sözleri o kadar coşkuluydu ki, adeta sessizce kilisede oturduğumuzu varsaydık. Sakramenti orada kutladık. Unsurları düzgün biçimde kutsayan bu yaşlı rahip (onun bekâr olduğunu söylemiş miydim?) onları dağıttı, biz de yedik.

Şimdi üçüncü soru şu: O rahibin evindeki Rab'bin Sofrası'nda kutlanılan, günahların bağışlanması için verilmiş ve akıtılmış olan Mesih İsa'nın bedeni ile kanı, bu son Pazar kilisenin sunağındaki Rab'bin Sofrası'ndan daha mı az kutlanmıştı?

Aslında bu üç sorunun hepsi aynıdır. Müjde'nin ve sakramentlerin verildiği her zaman ve yerde Kutsal Ruh'un çalıştığından emin olabilir miyiz? Cevap *evettir*. Ruh, Müjde'yle beraberdir.

ÜÇ SORUNUN ANALİZİ

Kelam her zaman güçlüdür. Koşulsuz olarak güçlüdür. O'nun gücü bize, konuşanlara ya da duyanlara bağlı değildir. Yeşaya yukarıdaki birinci soruyu yanıtlamıştır. “Ağzımdan çıkan da öyle olacaktır. Bana boş dönmeyecek; ama amacımı yerine getirecektir” (Yşa. 55:11). Aziz Pavlus da aynı şeyi söylemiştir: “Çünkü Müjde'den utanmıyorum. Müjde iman eden herkesin... kurtuluşu için Allah'ın gücüdür” (Rom. 1:16). Peki, ya vaiz yorgunsa, rekabet halindeyse ya da özellikle dinamik değilse? Ya kötü hazırlandıysa ya da üslubu dikkati dağıtıyorsa? Belki kendine iyi bakmıyordur ya da aşırı şişmandır. Belki sesi çok tizdir ya da 1968'de modası geçen, o kocaman siyah çerçeveli gözlükleri takıyordu. Ya vaizin bedeninde diken (çıban) varsa? Aziz Pavlus, “Size zayıflık ve korku içinde geldim, tir tir titriyordum! Sözüm ve bildirim, insan bilgeliğinin ikna edici sözlerine değil, Ruh'un kanıtlayıcı gücüne dayanıyordu. Öyle ki, imanınız insan bilgeliğine değil, Allah gücüne dayansın” (1. Ko. 2:3-5) demiştir. Aziz Pavlus, vaizin dürüstlüğünün

ve teşvikinin bile, Müjde'nin gücünü olumsuz yönde etkilemeyeceğini bildirmiştir. “Gerçi kimi Mesih’i...temiz yürekle değil... kıskançlık ve rekabetle... duyuruyor. Böylece tutukluluğumda bana sıkıntı vereceklerini sanıyorlar. Ama ne önemi var? İster art niyetle ister içtenlikle olsun, her durumda Mesih duyurulmuş oluyor. Buna seviniyorum” (Flp. 1:15-18). Luther de aynı şeyi söylemiştir: “Çünkü Allah’ın Kelamı, bütün kutsal şeylerin de üzerinde olandır... Allah’ın Kelamı ne zaman öğretilse, vaaz edilse, duyulsa, okunsa ya da düşünülse, hepimizi kutsal kılan Kelam’dan ötürü, orada o insan, o gün ve o iş kutsanır.”²⁰ Kelam, her zaman güçlüdür.

Vaftiz her zaman güçlüdür. Aziz Pavlus, “Çünkü Mesih İsa’ya iman ettiğiniz için hepiniz Allah’ın oğullarısınız. Vaftizde Mesih’le birleşenlerinizin hepsi Mesih’i giyindi” (Gal. 3:26-27) demiştir. “Çoğunuz Mesih’i giyindiniz” demiyor. “Vaftizleri

---

²⁰ Larger Catechism, Robert Kolb ve Timothy J. Wengert (ed.), *The Book of Concord: The Confessions of the Evangelical Lutheran Church*, Augsburg Fortress: 2000, s. 91-92 (K-W, 299).

‘tutanlarınız’ Mesih’i giyindiniz” demiyor. Aziz Pavlus’un sözü, *hepinizedir*.

Ancak bazı insanlar vaftizlerinden sapmıyorlar mı? Ne yazık ki, evet. Bu, vaftizin, Allah’ın daha az lütufta bulunduğu bir çalışması olduğu anlamına gelmez. Kişi daha sonra vaftizi reddetse bile vaftiz güçlüdür. Vaftiz koşulsuzdur. Her zaman çalışır. Ne yazık ki, Luteryen rahiplerin hepsi buna inanmazlar. Geçen yüzyılın en etkili Luteryen karizmatik rahiplerinden biri olan Larry Christenson, “Vaftizde, insana Mesih’te alabileceği her şeyin (potansiyel olarak) verildiğini” iddia etmiştir. Sözlerine devam eden rahip Christenson, kişinin vaftizini doğrulayan bir yaşam sürdürmemesi halinde, Allah’ın vaftizdeki amacının başarıya ulaşmamış olacağını söylemiş ve “bu kişi hiç vaftiz olmasaydı daha iyi olurdu” demiştir.²¹ Christenson için, Ruh’un vaftizdeki işleyişi sadece potansiyeldir ve kesin değildir. Bu, Martin Luther’in sözlerine zıttır:

---

²¹ Christenson Larry, “*Perspective on the Charismatic Renewal in the Lutheran Church*”, LCUSA Konferansı’nda Kutsal Ruh konusunda sunulan bildiri, Dubuque, Iowa, 1976, s. 11.

Hristiyanların, vaftizin vaat ettikleri ve getirdiklerine (ölüme ve Şeytan'a karşı zafer, günahın bağışlanması, Allah'ın lütfu, Mesih, armağanlarıyla birlikte Kutsal Ruh) kesinlikle inanmak için, her zaman yapacak yeterince işi vardır. Kısacası, vaftizin bereketleri o kadar sınırsızdır ki, cesaretsiz doğamız bunları düşünseydi, hepsinin doğru olup olmadığından pekâlâ kuşku duyardı. Hastalarının ölmemelerini ya da ölseler bile sonsuza kadar yaşamalarını sağlayacak kadar yetenekli bir hekimin olduğunu düşünün. Böyle bir insanın üzerine dünyanın, nasıl da kar ve yağmur gibi para yağdıracağını düşünün! Başına üşüşen zenginler kalabalığı yüzünden, başka hiç kimse ona yaklaşamayacaktır. Şimdi burada, ölümü yutan ve herkesin canını koruyan böyle bir hazine, böyle bir ilaç, vaftizde herkesin kapisına karşılıksız olarak getirilmiştir.²²

---

²² Larger Catechism, Robert Kolb ve Timothy J. Wengert (ed.), The Book of Concord: The Confessions of the Evangelical Lutheran Church, Augsburg Fortress: 2000, s. 41-43 (K-W, 461).

Vaftiz her zaman güçlüdür.

Rab'bin Sofrası her zaman güçlüdür. Aziz Pavlus, "Allah'a şükrettiğimiz şükran kâsesiyle Mesih'in kanına paydaş olmuyor muyuz? Bölüp yediğimiz ekmekle Mesih'in bedenine paydaş olmuyor muyuz?" (1. Ko. 10:16) diye sormuştur. Aziz Pavlus, "Bu, çoğu zaman paydaşlık değil mi?" dememiştir. "Dinimize yeterince bağlı olduğumuzda, doğru yararlandığımızda ya da imanımız yeterince güçlü olduğunda bu, paydaşlık değil mi?" diye de sormamıştır. Sakrament her zaman tarafsız olarak Mesih İsa'nın bedeni ve kanıdır. Rabbimiz'in bedeni ve kanı her zaman güçlüdür.

Çok sayıda gürültücü çocuğu olan bir cemaate hizmet ediyorum. Çocukların bereket olduklarını düşünüyorum. Sakrament dağıtılırken küçükler kıpırdarlar, rahat durmazlar, anneleriyle babalarının dikkatini dağıtırlar. Dikkat edilmediğinde ya da dikkat dağıldığında bile sakramente günahların bağışlanıp bağışlanmadığı bana sıkça sorulmuştur. Her zaman, "Evet, Mesih'in bedenini yiyorsunuz. O'nun kanını içiyorsunuz. Bunlar günahların bağışlanması için dökülmüştür. Allah'ın sadece, rahat durma-

yan ve dikkatlerini dağıtan çocuklarla bereketlemediklerinin günahlarını bağışladığını mı düşünüyorsunuz?” diyorum. Rab’bin Sofrası’nda harika olan budur. Biri, bütün dikkatini ona vermese bile bağışlanır. Kimi zaman ibadette genç anne babaların alabildikleri tek şey Rab’bin Sofrası’dır. O, her zaman lütfun bağışlama yemeğidir. Koşulsuz lütuf armağanı, dikkati dağılan annelerle babalara da verilmektedir.

Aynı şekilde, *bağışlanmanın tasdiki* de her zaman güçlüdür. Bağışlanmanın tasdikini, Allah’ın güçlü bir işi haline getirmek için, ona bir şey eklemek gerekmez. O, kimi zaman ya da sadece diğer koşullar yerine getirildiğinde güçlü olmaz. Hristiyanın gerçekten bağışlandığının tasdiki şartsız ve nesneldir. Yapılması gereken tek şey yapılmıştır. Çarmıhtaki Mesih İsa’dan ötürü günahımızın bağışlandığı tasdik edilmektedir. İnsanın bir görev yapması gerekiyormuş gibi, bazı teologlar, bağışlanmanın tasdikine şartlar eklemek için sürekli bir ayartı hissederler. Bütün kilise tarihinde belki de Mesih’in hiçbir bereketi, bağışlanmanın tasdiki kadar yozlaştırılmamıştır. Reformasyon döneminde ve o zamandan bugüne kadar Ro-

ma Kilisesi, Allah'ın bağışlama sözüne bir "kefarete" eklenmesi gerektiğini söylemektedir. Roma Katolik teolojisinde bu, bağışlanmanın tasdikinin "üçüncü" bölümüdür. Roma Katolik Kilisesi, ancak bir rahip tarafından tasdik edildiğinde bağışlanmanın geçerli olduğunda da ısrar eder. Bu durumda, Allah'ın karşılıksız lütfunun yerine koşul getirilmiş olur. Kuşkusuz, Luteryenler iki bölüm halinde itirafta bulunurlar. Biz itirafta bulunuruz; Allah da bağışlandığımızı tasdik eder. Buna üçüncü bir bölüm eklendiği anda lütfü, Rabbimiz'in çarmıha getirilmesinden başka bir şeye bağlı olur.

Bağışlanmanın tasdikine şart eklemenin daha ustaca yollarından biri, bağışlanmak için samimi bir itirafta bulunmak gerektiğini söylemektir. On yedinci yüzyılın son yarısında Jacob Spener adında bir teolog vardı. O, bugüne kadar Luteryen kilisesinde birçok kişiyi etkileyen Pietizm Hareketi'nin babasıdır. O, bağışlanmanın tasdikinin gerçekleştiğinden emin olmak için, gerçek tövbenin her türlü gerekliliğini yerine getirmek gerektiğini öğretmiştir. Bu gereklilikler şunlardır: (1) Günahtan nefret etmek, (2) yaşamı düzeltmek, (3) Mesih

İsa'ya iman etmek, (4) günahlara devam etmemeye söz vermek, (5) Allah küstürüldüğü için üzölmek, (6) günahların laneti hak ettiğini bilmek, (7) Göksel Baba'nın önünde utanç duymak, (8) Mesih'in lütfunu arzu etmek, (9) kendini irdelediğinde bulduğı bütün günahlarından vazgeçmeye niyet etmek, (10) Hristiyan yaşamının kurallarının bütün gereklerini yerine getirmeye karar vermek, (11) bu kararı kişiye Kutsal Ruh'un verdireceğini bilmek.²³

Bütün Hristiyanlar, bu “şartların” samimi bir Hristiyanın tutumunun övgüye değer yanları olduğunu kabul ederler. Allah'ın önünde utanmalı ve bütün günahlarımızdan vazgeçmeye niyet etmeliyiz. Ancak günahkârları, yüreklerini irdelemeye zorlayan böyle bir değerlendirmede ne kadar iyi niyet olsa bile, aslında bu, Hristiyanlar için çok zararlıydı.

Neden? Birincisi, bütün bu on bir gerekliliğı kimin yerine getirmesi mümkün-

---

²³ Krispin Gerald S., “Philip Jacob Spener and the Demise of the Practise of Holy Absolution in the Lutheran Church”, *Logia* 8; S. 4 (Reformitaion 1999), s. 10-11.

dü? İnsanlar kurtuluşlarını sorgulamaya başlamışlardı. İkincisi, bağışlanmanın tasdiki, her zaman Hristiyanların Rab'bin Sofrası'na hazırlanmalarının bir yolu olmuştu. Hristiyanlara getirilen bu şartlarla birçok kişi, Rab'bin Sofrası'na katılmaya son vermişti. Bu durumda, sadece bağışlanmanın tasdik edildiğinin güvencesini değil, Rab'bin Sofrası'nı da kaybetmişlerdi. Üçüncüsü, insanlar kurtaran imanı etkin iman olarak tanımlamaya başlamışlardı. İmanın kurtarıırken edilgen, komşuya hizmet ederken etkin olduğu unutulmamalıdır. Günahkâr kişi, bağışlanmanın koşulu olarak, etkin bir değerlendirme yapmaya zorlandığında, etkin imanla edilgen iman birbirine karıştırılır. Dördüncüsü ve en kötüsü, Spener'in gereklilikleri kilisenin teolojisini değiştirmişti. Bağışlanmanın tasdikine, artık Allah'ın koşulsuz, gerçek ve güçlü Kelam'ı olarak bakılmaz olmuştu. Bağışlanmamızın tek koşulu, Mesih İsa'nın çoktan tamamladığı işi olmaktan çıkmıştı. Artık, "Çarmıhını kapanan gözlerimin önünde tut, ey Allah" diye ezgi söylememeye başladık. O dönemde kilise, "Yüreğimi kapanan gözlerimin önünde tut" diye ağıt yakmaya başla-

dı. Spener, Kutsal Ruh'la Kelam'ı ayırmıştı. Ancak Spener'in gereklilikleri yerine getirildiğinde, bağışlanmayı tasdik eden Kelam'a Kutsal Ruh yeniden dâhil edilebilirdi. Kurtarıcımızın bağışlanmayı tasdik eden kutsal Kelam'ı kaybolmuştu.

Mesih İsa'nın sözlerinin peşinden gitmek ne kadar çok teselli verir... O, felçliyle karşılaştığında yalın ve kişisel olarak, "Oğlum, günahların bağışlandı" (Mar. 2:5) diye duyuruda bulunmuştur. Mesih İsa'nın, Jacob Spener'in öğüdünü izlememiş olması ne kadar iyidir; yoksa zavallı felçli Müjde'yi fiilen duymadan ölürdü. Rabbimiz, "Bütün yorgunlar ve yükü ağır olanlar! Bana gelin ben size rahat veririm" vaadinde bulunmaktadır (Mat. 11:28). Vaadini, bir sürü gerekliliği yerine getirmemiz temeline dayandırmamaktadır. Luteryenler, iman gereklilik olmadığını her zaman öğretmişlerdir. İman, seven Rabbimiz'in bütün gereklilikleri yerine getirdiği inancıdır.

Açıkçası, Allah'a ya da bir arkadaşa, "Özür dilerim" derken içten olmak doğrudur. Ancak Allah'ın bağışlayıcılığı, sizin gerçekten ne kadar üzüldüğünüze bağlı değildir. Karımı bir şekilde kırdıysam ona,

“Bütün kalbimle özür dilerim” derim. Bana, “Kalpten özür diliyorsan, seni bağışlarım” demez. Benim itirafımı değerlendirirken, on bir maddelik bir yapılacak işler listesi yoktur. Olsaydı, kırılırdım; çünkü benim içtenliğimi sorgulamış olurdu. Eşim sadece, “Peki, seni bağışlıyorum” der. Allah da böyledir. “Seni Mesih’te bağışlıyorum” der. Sizin içtenliğinizi sorgulamaz. Size Mesih’i işaret eder. Mesih İsa, bütün koşulları yerine getirmiştir.

İbadeti hazırlayan ekibin, itirafın ya da bağışlanmanın tasdikini ibadet programında yayınladığı bir kiliseye gittiniz mi? Bundan sonra böyle bir şey görürseniz, bağışlanmanın tasdikine çok dikkat edin. Bunları yazanların niyeti iyidir; ama yanlış bir yoldan giderler. Herkesin tövbesinde gerçekten içten olmasını ve gerçekten pişman olmasını isterler. Bu durumda, bağışlanmanın tasdiki, “Gerçekten pişmansanız bağışlanırsınız” ya da “Günahlı yolunuzu değiştirmeye söz verirsiniz, bağışlanırsınız” demekle aynı olur. Bu ifadelerde duygulara, yüreğe, üzüntüye ve niyetlere odaklanılmaktadır. Bu kişiler, günahların bağışlanmasına, Luther’in karşı çıktığı Roma Kilisesi’nden da-

ha az şart getirmemektedirler. Bu ifadeler, ne kadar iyi niyetle dile getirilirse getirilsin, yanlışır ve insanları yanlış yönlendirmektedir. Bu ifadeler kullanılırsa, Allah'ın halkına doğru hizmet edilmez.

Ruh'un olmadığı Kelam yoktur. Her zaman Kelam Ruh'la birlikte; çünkü Kelam her zaman Mesih İsa'yı anlatır. Kelam, vaaz edilsin ya da okunsun, vaftizde ya da Rab'bin Sofrası'nda söylensin, bağışlanma herkesin önünde ya da özel tasdik edilsin, her zaman gerçek, her zaman güçlü, her zaman Ruh'la doludur.

CALVIN’CİLİK

Jean Calvin adında bir adam 1538 yılında İsviçre’deki kiliselere reform getirmeye başlamıştır. O, “Reformcu Kiliseler” denilen hareketin babasıdır. Bugün Presbiteryen Kilisesi, Cemaat Kilisesi, Baptist hatta Metodist ve Pentikost kiliseleri, köklerini John Calvin’in düşüncelerine ve etkisine dayandırır. Kimi zaman anlaşılması güç olsa bile o, dikkate değer bir sistematik düşünür ve yazardır. John Calvin, dünyada iki grup insan olduğunu öğretmiştir: Seçilenler ve lanetliler. Seçilenler, Allah’ın seçtikleridir. Lanetliler, Allah’ın kurtulmayacaklarına karar verdikleridir. Calvin’e göre, Allah’ın Kelam’ı ancak kurtulacaklara duyurulduğunda güçlüdür. Lanetlilere duyurulduğunda Ruh, Kelam aracılığıyla çalışmaz. Ancak Kelam hem kurtulanlara hem de lanetlilere vaaz edildiği için, insanlar sadece Kelam’a dayanarak kurtulduklarına güvenememişlerdir. Emin olmak için, Kelam’ın dışında bir “gizemli güç” aramaları gerekmiştir. Calvin’e göre, Rab’bin Sofrası’nda Mesih’in bedeni, ancak inanırsanız vardır. Bu durumda Calvin’ciler, Mesih’in

sözlerine inanmaktan çok, imanlarının içtenliğini analiz etmeye zorlanırlar.

Müjde'nin koşulsuz özelliklerini inkâr etme eğilimi, Reformcu da denilen Calvin'cilerin düşüncelerine nüfuz etmiştir. Kelam, koşulsuz olarak güçlü değildir. Vaf-tiz, koşulsuz bir yıkanma değildir. Sofra'da Mesih İsa'nın bedeni ve kanının varlığı koşulsuz değildir. Bunlar ancak inanırsanız vardır. Yıllar içinde Calvin'cilik daha çok, susamış ve su içmek üzere olan bir adama benzemiştir. Ancak hikâyeye göre, adam gerçekten suyun susuzluğunu gidereceğine inanırsa, su onun susuzluğunu giderecektir. Bu durumda adamcağız, dikkatini suya değil, imanla içmeye verecektir.

Calvin teolojisinin temel ilkelerinden biri, Allah'ın, Ruhu'nu, Kelam'ı ve sakramentleri aşan, gizemli bir güç kullandığı düşüncesidir. "Gizemli güç" bize doğrudan, yani Kelam ve sakrament olmaksızın gelir. Calvin şöyle demiştir:

Mesih'te olmadığımız ve O'ndan ayrı kaldığımız sürece, O'nun, insan ırkının kurtulması uğruna acı çekişi ve ölümünün bize en küçük yararı bile olmaz.

Biz iman sahibi olsak da, Mesih'in Müjde'yle ilettiği davetini herkesin kabul edip benimsemediğini gördüğümüzden, bu durumun doğası bize, daha yükseğe çıkmayı, Mesih'in ve bütün bereketlerinin sahibi olmamızı sağlayacak olan Ruh'un gizemli gücünü sorgulamayı öğretmektedir.²⁴

Calvin'e göre, Kelam'dan daha yüce bir Şey aramak zorunda olduğumuza dikkat edin. Allah'ın gizemli gücünü keŐfettiđimizde, Mesih'in bereketlerine sahip olabiliriz. Calvin'in izinden gidenler, ilk Luter-yenlerin yazdıkları iman açıklamalarına çok benzeyen iman beldirgeleri yazmıŐlardır. Bu bildirgelerin en eskilerinden biri, ilk Reformcu kiliselerin tamamının kullandığı bir belge olan, Westminster İnanç Bildirgesi'dir. Bu belgede bize, günahkârın, Allah'ın Kelamı'na ve sakramentlere doğrudan yneltilmediği öğretilir. Bunun yerine günahkâr kişi, Allah'ın vaatlerinin yanı sıra,

---

²⁴ Calvin John, *Institutes of Christian Religion*, ev. Henry Beveridge, 2 C. Grand Rapids: Eerdmans, 1975, I: 463.

Ruh'un onun içindeki tanıklığına da yöneltilir. Ruh, Kelam'da çalışır; ama Kelam'ın üzerinde ve ötesinde olan bir şey aracılığıyla da çalışır.

(Kurtuluşun) kesinliği, imanın değişmez güvencesidir. Bu güvence, kurtuluş vaatlerinin ilahi gerçeğine, verilecekleri vaat edilen bu lütufların içsel kanıtlarına, bizim ruhumuzla birlikte Allah'ın çocukları olduğumuza tanıklık eden Oğulluk Ruhu'nun tanıklığına dayanmaktadır. Bu Ruh, kurtuluş gününe kadar, aracılığıyla mühürlendiğimiz mirasın güvencesidir.²⁵

Yine sadece, “kurtuluş vaatlerinin ilahi gerçeğine” güvenilmediğine dikkat edin. Allah bu vaatlere, “Ruh'un tanıklığını” eklemelidir. Kelam ancak “Allah ona Ruh'un gücünü eklediğinde” güçlüdür. Calvin'in düşüncesine göre, Allah'ın vaatlerine gü-

---

²⁵ *Presbiteryen Kilisesi İçtüzüğü*'nde (ABD) Westminster İnanç Açıklaması, çev. Baturalp Bal, XVIII. Bölüm, İstanbul: 2001, Türk Dünyası Presbiteryen Kilisesi.

venmek yetmez. Müjde ve sakramentler tek başına güçlü değildir. Müjde'ye gizemli bir güç eklenmeli, içsel tanıklıkta bulunulmalıdır. Calvin'e göre, aslında Ruh olmadan Kelam olabilir. Teselli Eden olmadan teselli edici sözler olabilir. Müjde'nin tarafsız güvenesi kaybolmuştur.

“BİZİM İÇİN” VE “BİZDE”

Allah'ın Kelamı'nın gücü iki şekilde ele alınır. Müjde “bizim için” ve “bizde” güçlüdür. Günahlarımızı bağışladığından, bizde güçlüdür. İman yarattığından, bizde güçlüdür. Aziz Petrus, Elçilerin İşleri 2:38'de vaftizden şöyle söz etmiştir: “Tövbe edin, her biriniz İsa Mesih'in adıyla vaftiz olsun. Böylece günahlarınız bağışlanacak ve Kutsal Ruh armağanını alacaksınız.” Allah kişiyi bağışlar (onun doğru sayıldığını ilan eder) ve Müjde aracılığıyla onda iman yaratır (ona Kutsal Ruh verilir). Ne zaman vaftizden, Rab'bin Sofrası'ndan, vaaz edilen Kelam'dan ya da bağışlanmanın özel tasdikinden söz edilse, iki bereketten bahsedilir: Bağışlanma ve iman.

Daha önce nesnellikten ve öznellikten söz etmişim. Bağışlanma nesnedir. Vardır. Mesih tarafından çarmıhta kazanılmış, Mesih tarafından Kelam ve sakramentler aracılığıyla verilmiştir. İman öznedir. İman, kurtuluşun bereketlerini alıp saklar.

Bağışlanma olmadan iman olamaz. Bağışlanma, imanın nesnesidir. Bizim inandığımız şeydir. Müjde, “doğru sayıldığımızı ilan ettiğinde” ya da Allah’ın kurtuluşunu bize verdiğinde, bu kurtuluşu imanla alalım diye yüreklerimiz de harekete geçer. İbadet zamanının ne olduğuna baktığımızda bu, son derece önemli rol oynayacaktır.

SONUÇ

Ruh her zaman Kelam’la beraberdir. Kutsal Ruh, lütufta bulunarak sadece Kelam aracılığıyla gelir. Kelam vaaz edilse, bağışlanman tasdik edilse, vaf-tiz ve Rab’bin Sofrası sakramentleri sunulsa da, Ruh her zaman Kelam aracılığıyla bağışlar. Kelam olmaksızın Kutsal Ruh diye yüceltilen şey, Allah’tan değil Şeytan’dandır.

Ruh'la Kelam her zaman beraberdir. Ne zaman Mesih hakkındaki Kelam öğretilse, duyurulsa, söylense, ilan edilse ya da sakramentler aracılığıyla verilse, bağışlama ve güç verme Ruh'un Kelamı'nın aracılığıyla olur. Kelam'dan kim söz ederse etsin, özüne sadık kaldığı sürece Kelam güçlüdür.

Luteryenlerin Ruh ve Kelam konusunda öğrettikleri, Kutsal Kitap'ta öğretilenlerdir. Bu öğretiş bize büyük güvence ve teselli verir. Calvin'cilik ise tam tersine, Ruh'u nerede bulacağınız ve Kelam'ın güçlü olup olmadığı konularında kuşku yaratır. Kilise, Mesih hakkındaki Kelam'ın bütün gücüyle ve sadece Müjde'nin ateşi aracılığıyla çalıştığını bilir ve buna inanırsa, "Ateş Yayılır."

ÇALIŞMA SORULARI

1. Kutsal Ruh'un kilisede etkin olup olmadığını nasıl anlarsınız?
2. Kelam olmadan Ruh ya da Ruh olmadan Kelam olabilir mi?
3. Mesih ve Mesih'te iman olmadan kurtulamayacağınızı açıklayan Kutsal Kitap ayeti hangisidir?
4. Vaftizin bereketleri ve yararları nelerdir?
5. Allah, Rab'bin Sofrası konusunda neye inanmanızı ister?
6. Bağışlanmanın tasdiki nedir?
7. Kilisede rahiplik görevine çağırılanlara ne görev verilir?
8. Rahiplik görevinin araçları ya da yöntemleri nelerdir?
9. İman, Hristiyan olmanın şartı mıdır?
10. Kutsal Yazı'da söz edilen, Allah'ın, Kelamı'nda bize verdiği, güç ve bereketin iki yolu nedir?

TARTIŞMA SORULARI

1. "İman analogisi" nedir ve Luteryenlerin Kutsal Yazı ile İnanç Açıklamalarını

okuma tarzını nasıl belirler? (Dipnot 1'e bakın.)

2. "Allah'ı kutuya koyuyorum. Allah'ı, bizim için olmak istediği yere koyuyorum" ifadesini tartışın.

3. Kilisede herkesin önünde bulunmanın yeri ve yararı nedir? Özel itirafta bulunmanın yeri ve yararı nedir?

CEVAPLAR

1. Mesih'te bağışlanmaktan söz edilen her yerde Kutsal Ruh etkindir. Kutsal Ruh, her zaman sadece Mesih hakkındaki Kelam'da bulunabilir.

2. Mesih hakkındaki Müjde duyuruluyorsa, Kutsal Ruh etkindir. Kutsal Ruh etkinse, Mesih duyuruluyordur. Kelam olmadan Ruh, Ruh olmadan Kelam olmaz.

3. "Başka hiç kimsede kurtuluş yoktur. Bu göğün altında insanlara bağışlanmış, bizi kurtarabilecek başka hiçbir ad yoktur" (Elç. 4:12).

4. Allah'ın, bağışlandığınızı söylemesidir. Günahlarınızdan yıkanıp arındınız. Allah'ın gözünde kusursuz (lekesiz, saf, kutsal) ve ışıltılı oldunuz. Allah'ın adı içi-

nize yerleştirildi. Yeniden doğdunuz ve size iman verildi. Lütüfla aklandınız. Yaşamınıza Kutsal Ruh geldi.

5. Rab'bin Sofrası, biz Hristiyanlar yiyelim ve içelim diye, Mesih tarafından oluşturulmuş, Rab'bimiz Mesih İsa'nın, ekmek ve şarabın ardındaki gerçek bedeni ve kanıdır.

6. Bağışlanmanın tasdiki, tamamlanmış bir gerçeğin (Mesih'in, çarmıha gerilmesiyle kazanılan ve dirilişiyle duyurulan bağışlamasının) ilan edilmesidir. Bağışlanmanın tasdikinde, Mesih'in aklanmış saydığına dair bir ferman bildirilir, sunulur ve gerçekten, kişisel olarak, içtenlikle ve büyük güçle verilir.

7. Gerçek, saf ve yararlı, ilahi Kelam öğretisiyle Allah'ın kilisesini beslemek; Mesih'in kurduğu tarza uygun olarak, O'nun sakramentlerini yönetmek ve vermek; günahları bağlayarak ya da çözerek, Göklerin Egemenliği'nin ya da kilisenin anahtarlarını doğru kullanmak.

8. Rahibin araçları, Kutsal Ruh'un Mesih'te doğru sayıldığımızı ilan ederken kullandığı araçların aynısıdır: Mesih'in duyuru-

rulması, vaftiz, Rab'bin Sofrası ve bağışlanmanın tasdiki.

9. Hayır. İman, seven Rab'bimizin bütün gereklilikleri yerine getirdiği inancıdır.

10. Müjde, bizim için ve bizde güçlüdür. Günahlarımızı bağışladığından, bizim için güçlüdür. İman yarattığından, bizde güçlüdür. Her zaman iki bereketten söz edilir: Bağışlanma ve iman.